№ 228. Sobota 4. Października 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

(Ofiary na pogorzelców.)

Na wsparcie pogorzelców miasteczka *Rawy* wpłynęły w drodze składki następujące dalsze ofiary: W powiecie *Komarnieckim* 28 zł. 54 c.; w powiecie *Drohobyckim* 7 zł. 5 c.; w powiecie *Lisieckim* 8 zł. 40 c.; w powiecie *Wojniłowskim* 40 zł. 71 c., a w powiecie *Dolińskim* 34 zł. 20 c. w. a., i wszystkie te pieniądze zostały już odesłane przełożonemu powiatu *rawskiego*.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Dnia 1. b. m. odbyło się na mocy najwyższych patentów z 21. marca 1818 i 23. grudnia 1859 roku 366ste losowanie dawniejszego długu państwa, i wyciągnięto seryę N. 257.

Ta serya zawiera obligacye, węgierskiej kamery nadwornej o rozmaitej stopie procentowej, a mianowicie N. 633 z połową, i Nr. 653 aż włącznie do N. 808 z całą kwotą kapitału, nadto najwyższe obligacye długu państwa o rozmaitej stopie procentowej, a mianowicie N. 1. z pietnastą częścią, N. 86 z połową i N. 88 z całą kwotą kapitału w ogólnej sumie 1,241 390 zł. 29½ c.

Zarazem odbyło się także 16ste losowanie wygrywających numerów tych obligacyi długu państwa z pożyczki loteryjnej z r. 1854, które zawarte są w wyciągniętych na dniu 1. lipca r. b. 17 seryach. Numera tych seryi są następujące:

183, 535, 684, 719, 878, 1164, 1928, 2528, 2695, 2788, 2861, 2967, 3002, 3007, 3397, 3463 i 3760.

Gmina *Tudorów* w obwodzie czortkowskim obowiązała się dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie, płacić nauczycielowi rocznie 66 zł. 20 c. w. a. gotówką, a w ziarnie dodawać 19⅝ mierzyc zboża. Nadto podjęła się gmina z materyału budulcowego, który ofiarował właściciel Tudorowa, p. Selig Hahn, wystawić po koniec lipca 1863 własnym kosztem budynek szkolny, zaopatrzyć w potrzebne porządki, utrzymywać zawsze w dobrym stanie i zapewnić potrzebną usługę szkole.

Oprócz tego ofiarował właściciel tej wsi p. Selig Hahn do końca życia swego po 26 fur drzewa rocznie na opał szkoły, a po śmierci jego obowiązała się gmina dostarczać na to własnym kosztem 26 fur czyli 8 sągów drzewa opałowego. Nakoniec obowiązał się grec. kat. pleban miejscowy na czas swego urzędowania kapłańskiego w tej gminie dodawać rocznie nauczycielowi 2 mierzyce zboża i 4 mierzyce kartofli.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu dążność ku poparciu oświaty między ludem wiejskim, podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Część nieurzędowa.

Lwów, 3. października. *Lemberger Ztg.* pisze: Nasze galicyjskie izby handlowe zostały przez wys. ministerstwo w interesie swoich okręgów wezwane wziąść udział w sejmie handlowym w Mnichowie. Izby handlowe lwowska i brodzka pojęły ważność takiego zebrania, na którem kwestye handlu krajowego i międzynarodowego pod obrady przychodzą i na którem zapaść mają uchwały, wielki wpływ na niejedną gałęź handlową w przyszłości wywrzeć mogące. Pominąwszy więc wszelkie narodowo polityczne widoki, postanowiły wysłać do Mnichowa delegatów. Nasz świat handlowy powitał z radością te uchwały. — Samo miasto Brody ma ciągle znaczny udział w handlu powszechnym, a w handlu płodami i rękodziełami stanowi po części pośrednictwo między północą a zachodem. Pomaga zasilać targi niemieckie płodami Rosyi, a nie mała ilość wyrobów niemieckich idzie tamże przez Brody. Lwów przez kolej żelazną stał się w ostatnich czasach składem dla handlu zbożowego z zagranicą, który jak wiadomo przybrał zeszłego roku znaczne rozmiary, i na każden wypadek dla naszej okolicy pożyskany został.

Naturalną jest rzeczą, że okręgi obydwu tych izb mają czynny udział w tym wielostronnym obrocie handlowym, i że wybrani reprezentanci tychże, ludzie zawodu i zdolni znajdą zapewne w Mnichowie sposobność w wielu punktach wzajemnego zetknięcia na rzecz swoich okręgów korzystać z nadarzających się okoliczności.

Z tego stanowiska wezwanie pojmować i według niego postąpić zdawało się izbom handlowym lwowskiej i brodzkiej, jakoteż nam, rzeczą całkiem słuszną i praktyczną; inaczej postąpiła krakowska izba handlowa. Ta postanowiła, jak przynajmniej *Gaz. narodowa* donosi, dla przyczyn narodowych tu nie na swojem miejscu będących, w sejmie handlowym mnichowskim, jako niemieckim, nie brać udziału. Dla krakowskiej izby handlowej przeto, jeżeli ta wiadomość jest uzasadnioną, miałby handel narodowość. Od czego ta miałaby zależeć, trudno byłoby wyrozumieć. Towary i pieniądze nie mówią, nie mają ani zwyczajów, ani obyczajów, wymiana ich jest postępowaniem, które nie ma charakteru narodowego i jest zawsze jednakowe, czy odbywa się między Francuzami i Anglikami, czy między Portugalczykami i Chińczykami. Handel narodowym uczynić w tym duchu, aby każdy z trudniących się handlem wchodził w stosunki tylko z swoimi współplemiennikami, jest po pierwsze rzeczą całkiem niemożebną, a po drugie chociażby dało się to przyprowadzić do skutku, byłoby to raczej upadkiem tego, co właściwie nazywa się handlem, bo ten polega na obrocie międzynarodowym. Dążyć do tego, nikomu na myśl nawet przyjśćby nie powinno, a gdyby przyszło, wtedy byłoby prawidłem, żadnemu Niemcowi nic nie sprzedawać i nic od niego nie kupować. *Gazeta narodowa* już to raz była proponowała, jednakże jak widzimy, nie osiągnęła bardzo pomyślnych rezultatów. Gdyby chciano znieść handel z Niemcami, mieszkającymi w Austryi i za jej granicami, czegoby jednak nikt prócz izb handlowych uskutecznić nie zdołał, słusznie byłoby zaiste nie brać udziału w niemieckim sejmie handlowym; ale jeżeli tego się nie żąda, i jeżeli to być nie może, nic zdaniem naszem uczynić nie wypada, tylko pojść za przykładem izb handlowych lwowskiej i brodzkiej. Przypuściwszy nawet, że udział Krakowa w niemiecko-galicyjskim obrocie handlowym, i interes jego na sejmie handlowym w Mnichowie są mniejsze, niż Lwowa i Brodów, to przecież nie są one bez żadnego znaczenia, a zatem reprezentacya spraw handlowych była potrzebną. Cokolwiekbądźby tam uchwalono, nie może to być bez wpływu na handel galicyjski, chociażby ten nie rozciągał się na kraje austryacko-niemieckie, co jak wiadomo miejsca nie ma. Różnica polegałaby tylko na tem, że oddziaływanie byłoby raz pośrednie, drugi raz bezpośrednie. Oddawać się mu bezwarunkowo w uporczywem milczeniu, byłoby to zaiste szkodzić własnym interesom. Stan handlowy obwodu do krakowskiej izby należącego powinienby pojąć to bez trudności i krok uczyniony potępić.

Ponieważ więc nie możemy być całkiem przekonani, że krakowska izba handlowa taką i dla pomienionych przyczyn, uchwałę powzięła i sądzimy jeszcze, że *Gazeta narodowa*, która w tym względzie objawiała już separatystyczne zamiary, niedokładną pogłoskę zanadto skwapliwie podała do wiadomości jako pewną.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 3. października. Z powodu uroczystości urodzin Jego c. k. Apostolskiej Mości i szczęśliwego wyzdrowienia Najjaśniejszej Pani składała na dniu 18. sierpnia r. b. deputacya tutejszego gr. kat. konsystorza metropolitalnego życzenia całej kapituły w ręce JW. wiceprezydenta Namiestnictwa. Życzenia te, złożone u stóp tronu, znalazły łaskawe przyjęcie, albowiem Jego Excelencya minister stanu polecił temi dniami tutejszemu c. k. Prezydyum Namiestnictwa zawiadomić przewielebny gr. kat. konsystorz metropolitalny, że Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 24. września r. b. przyjąć najłaskawiej do wiadomości ten wyraz patryotyzmu i wierności dla panującej rodziny.

Z Bukowiny. *(Uposażenie duchowieństwa gr. nieun.)* Dla uzupełnienia wiadomości podanej w N. 227 naszego dziennika, donosimy z niezawodnego źródła, że uposażenie duchowieństwa gr. nieun. na Bukowinie uregulowało ministerstwo w następujący sposób: Kongrua plebanów na prowincyi wynosić będą 420 zł., w okolicach bardzo górzystych 630 zł., w dekanacie Dorna i Kimpolung 530 zł., pensye administratorów parochii 400 zł., kooperatorów 300 zł., deficientów 300 zł. Dotąd plebani pobierali tylko po 315, kooperatorzy po 200 zł. w. a. Pensye wdów będą o 50% podwyższone, i mają wynosić po 225 zł. w. a. rocznie. Obecnie chodzi o organizacyę biskupiego konsystorza, i ta w ministeryum stanu wkrótce ma być ostatecznie ukończona.

Wiedeń, 2. października. *(Nowiny dworu. — Wiadomości pobieżne.)*

Najjaśniejszy Pan udał się wczoraj do Ischl; towarzyszą Mu książę następca saski i książę dziedziczny Thurn-Taxis; księżna Thurn-Taxis bawi w Schönbrunn. Do *Tr. Ztg.* donoszą z Gorycyi, że ma tamże przybyć na całą zimę Arcyksiążę Karol Ludwik z swoją młodą małżonką.

Dowodzący w Semlinie jenerał Philippovic znajduje się obecnie na urlopie we Wiedniu. Prezydyalny poseł związkowy baron Kübek miał przedwczoraj w Schönbrunn audyencyę u Najjaśniejszego Pana. Profesor Dr. Arenstein wrócił z Londynu i pracuje nad urzędowem sprawozdaniem o wystawie.

Według telegramu z Rzymu, zaślubienie księżniczki Anunciaty, siostry Franciszka II. z Arcyksięciem Karolem Ludwikiem austryackim, odbędzie się 15. października w Rzymie przez prokuracyę.

Minister handlu hr. Wickenburg powrócił wczoraj z Londynu do Wiednia. Minister marynarki baron Burger powróci do Wiednia w przyszłym tygodniu. Dziś o godzinie 2 w południe pod prezydencyą Arcyksięcia Rainera odbędzie się konferencya ministrów,

Bukowińskie stowarzyszenie pod imieniem Cesarzowej Elżbiety, które zajmuje się opieką nad dziećmi tejże pozbawionemi, mianowało jednogłośnie na jednem z ostatnich swoich posiedzeń Jego Excelencyę ministra stanu Schmerlinga, członkiem honorowym tegoż. Deputowanemu, archimandrycie Bendella poruczono wręczyć dyplom panu ministrowi w imieniu stowarzyszenia.

Francya.

Paryż, 1. października. *(Wiadomości z Mexyku. — Eskadra z Chin do Japanu wysłana. — Ludność Algieryi. — Różne wiadomości.)*

Z Veracruz donoszą z dn. 1. września, iż Zuawi, którzy 23. sierpnia do Veracruz przybyli, gerylle mexykańskie wszędzie już rozpędzili. Następcą jenerała Doblado w rządzie mexykańskim zostać miał zapalony jeden radykalista.

Eskadra francuska na wodach chińskich dostała rozkaz udania się do Japanu, gdzie niektórzy naczelnicy poselstw europejskich udać się musieli pod zasłoną okrętów w porcie stojących, w skutek napaści, których doznawali

Ludność Algieryi liczy według ostatniej konskrypcyi w okręgu cywilnym 592.745 mieszkańców. Na departament Algieru przypada z tej liczby 83.707 mieszkańców, między którемi znajduje się tylko 47.731 Francuzów.

Kilku kapitalistów między niemi pp. Pouyer-Quertier i Benoit d' Atty wysłali do Senegalu delegowanego p. Drouet dla przywiezienia do Francyi pewnej ilości bawełny tamże zebranej. Wiadomo, iż w Sengalu bawełna rośnie dziko bez żadnej uprawy.

Niejaki Fombertan aresztowany został za rozpowszechnianie broszur rewolucyjnych. Ma on być jednym z naczelników stronictwa republikańskiego. Pewną jest rzeczą, iż pomiędzy klasą robotniczą krąży wiele pism rewolucyjnych z napisem „Drukarnia rzeczypospolitej powszechnej."

Włochy.

Turyn, 30. września. *(Odjazd Królowej portugalskiej do Lizbony. — Wieść o ułaskawieniu Garibaldego. — Wyjazd z Rzymu markiza de Lavalette. — Zaślubiny księżniczki Anunziaty. — Rozbójnicy w Neapolitańskiem.)*

Król Wiktor Emanuel, młoda Królowa portugalska i dwór cały udali się onegdaj do Genuy i byli na galowej reprezentacyi w teatrze Carlo-Felice. Wczoraj o godzinie pierwszej z południa Królowa portugalska opuściła port genueński, udając się wprost do Lizbony, dokąd ją królewicz Humbert odprowadza. Król Wiktor Emanuel powrócił już do Turynu.

Le Temps i inne dzienniki paryskie donoszą, że rząd postanowił ułaskawić Garibaldego. Król miał już podpisać dekret ułaskawienia. Wnoszą, iż wpływ księcia Napoleona, który w czasie pobytu swego w Turynie kilka miał konferencyi z Ratazzim, ułaskawienie wyjednał.

Rzym, 28. września. Markiz Lavalette odjechał dziś do Paryża. Zaślubiny księżniczki Annunziaty, siostry króla Franciszka II. z Arcyksięciem Karolem austryackim, odbędzie się przez prokuracyę dnia 15. bieżącego miesiąca.

Dziennik neapolitański *l'Avvenore* donosi, iż rozbójnicy znowu się rozgeszczają szczególniej w prowincyi Basilicata i Capitanata. W Bazylikacie mieszczanie nie śmią udać się na wieś, co było jedyną rozrywką ich egzystencyi, a dla wielu jedynym źródłem zarobku. Z Capitanaty piszą, iż jeżeli obecny stan rzeczy potrwa, to większa część pól będzie leżała odłogiem. Dziwna rzecz, dodaje dziennik powyższy, iż rząd, który tak prędko zdołał uśmierzyć powstanie Garibaldego, nie może sobie dać rady z takiemi naczelnikami bandytów, jak Crocco i Donatella.

Opuszczenie Rzymu przez Francuzów stało się w Anglii przedmiotem większej jeszcze jak we Włoszech samych agitacyi. Mazzini jest niezmordowany a stronnicy jego zbierają wszędzie petycye, w których opuszczenie Rzymu przez Francuzów jest wymagane, a które to petycye w jednym i tym samym dniu lordowi Russell złożone być mają. Dziennik *Morning Advertiser* pisze, iż większa część tej pracy skończoną już została. Petycye są gotowe, delegowani z różnych miejsc, którzy oddać je mają, już są mianowani i idzie już tylko o wyznaczenie dnia, w którym w ministeryum spraw zewnętrznych złożone być mają. Liczba tych petycyi będzie bardzo wielka, gdyż komitet rewolucyjny w Anglii działający, wezwał wszystkich jednego zdania z nim będących, ażeby się pod tym względem z nim porozumieli.

Niemcy.

(Posiedzenie zgromadzenia niemieckich deputowanych w Waimarze. — Posiedzenie sejmu pruskiego. — Różne wiadomości.)

Weimar, 29. września. Na dzisiejszem posiedzeniu członków niemieckich izb deputowanych głosowano najprzód nad wnioskiem Holdera, tej treści, iż zgromadzenie składa wyraz najwyższego swego uznania pruskiej izbie deputowanych za jej postępowanie w sprawie budżetu wojskowego, które to postępowanie największe ma znaczenie pod względem rozwoju życia konstytucyjnego w Niemczech. Wniosek ten prawie jednomyślnie przyjęty został.

Następnie uchwalono ogłosić nieprzerwane trwanie zgromadzenia członków niemieckich izb deputowanych, przyjmując na wniosek Cottego regulamin przyszłego zgromadzenia, i wybierając członków do nieustającego wydziału. Wybory te padły prawie na samych zwolenników tak zwanego zgromadzenia narodowego, dodano jednak oświadczenie, iż chętnie wybrani zostaną do wydziału członkowie z niemieckich prowincyi austryackich, jeżeli zechcą wziąść udział w zebraniach. Co zaś dotycze kwestyi związku cłowego zgodzono się na następujący wniosek komisyi.

Zgromadzenie oświadcza, iż obecna niezgoda między rządami do związku cłowego należącemi, szkodliwą jest dla dobra ludu niemieckiego, i podkopuje zarazem znaczenie i powagę rządów; usunięcie więc tej niezgody nader jest pożądane. Zgromadzenie uznaje, iż przyczyną tej niezgody jest zła organizacya związku cłowego; wnosi przeto

1. iż wprawdzie założenie państwa związkowego i pod względem handlowo-politycznym pierwszą jest potrzebą Niemiec, i usunęłoby obecną niezgodę; jednakże

2. dopóki rzecz ta osiągniętą nie będzie, unikać wypada rozwiązania związku cłowego, który stał się dla Niemiec nieodzowną koniecznością; przeto

3. przy odnowieniu związku cłowego poprawa jego organizacyi koniecznie jest potrzebna.

Poczem zgromadzenie członków niemieckich izb deputowanych zamknięte zostało.

Berlin, 1. października. Na dzisiejszem posiedzeniu izby panów przyjęto zgodnie z wnioskami komisyi projekt do prawa o opłatach górniczych poprzednio już przez izbę deputowanych wotowany. Odrzucono zaś wnioski tejże izby, ażeby z końcem roku 1865 wniesiony został projekt do prawa, zastępującego obecną opłatę od wartości produkcyi brutto, opłatą od czystego dochodu lub też podatkiem przemysłowym; a następnie ażeby w nowem prawie górniczem, które rząd zaprojektować zamierza, oznaczony został sposób wyśledzenia czystego dochodu z kopalń.

W izbie deputowanych przyszedł pod obrady budżet ministeryum spraw wewnętrznych, którego szczegółowe pozycye zgodnie z wnioskami komisyi przyjęte zostały, również jako i wniosek, ażeby krom w Berlinie i Poznaniu królewskie dyrekcye policyjne, tam gdzie jeszcze istnieją, zniesione, a zarząd policyjny gminom oddany został. Następnie izba przystąpiła do wysłuchania relacyi komisyi petycyjnej i zgodnie z wnioskami tejże komisyi, co do wszystkich prawie petycyi do porządku dziennego przejść postanowiła.

Z różnych stron Niemiec donoszą, iż w roku bieżącym nie tylko zmniejszyła się znacznie zwykła emigracya do Ameryki północnej, ale nadto wielu niemieckich emigrantów wraca teraz skwapliwie do swej ojczyzny. Wracają zaś nawet tacy, co od dwudziestu lat w Ameryce osiedli, chroniąc się przed konskrypcyą i rekrutacyą.

Naczelny prezes prowincyi Brandeburskiej, Flottwell, uwolniony został na własne żądanie od służby, po blisko sześćdziesiatletniem jej pełnieniu. Dawny minister hessenkasselski Hascnpflug, o którego śmierci mylnie donoszono, tknięty został paralizem i podobno się nie wyleczy.

Rosya.

Petersburg, 24. września. *(Ustąpienie hrabi Kisselewa.)* *Journal de St. Petersburg* zawiera reskrypt cesarski, którym hrabia Kisselew na własną prośbę uwolniony został z powodu nadwątlonego zdrowia od funkcyi ambasadora przy dworze francuskim. Uwolnienie to napisane jest w jak najżyczliwszych wyrazach, a przy końcu dopisał Cesarz sam własną ręką: „Twój szczerze przywiązany i wdzięczny Aleksander."

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 21. września. *(Stosunek z Portą.)* Książę Kuza wydał rozkaz, ażeby w kolegium rumuńskiem, które ma być utworzone w Paryżu, zaprowadzony został język turecki jako przedmiot przymusowy. Nasze stosunki do wys. Porty i do Oryentu w ogóle — powiada książę Kuza — wymagają tego koniecznie, ażeby rządowi stypendyści Księstw Naddunajskich uczyli się tego języka.

Tutejsza serbska ajencya ogłosiła w dziennikach *Reforma* i *Romanulu* oświadczenie, że ani brała dotąd, ani chce brać udziału w subskrybcyach dla Czernogórców na ich zamachy powstańcze przeciw Turcyi; ale ponieważ listy subskrypcyjne, drukowane nawet w obudwu rzeczonych dziennikach, roznoszono wszędzie z tym wyraźnym dodatkiem, że pieniądze oddaje się ajencyi serbskiej, która odeszle je Czernogórcom, tedy zwala ajencya serbska „tę — jak powiada — kompromitującą jej stanowisko pogłoskę", na jednego z osiadłych tutaj Serbów (Giovanovichar).

Z obudwu tych faktów można poznać, że stanowisko Porty w Księstwach Naddunajskich wzmocniło się teraz; a dodawszy do tego wiadomość, która przy tutejszej dokładnej znajomości stosunków oryentalnych, powszechną znachodzi tu wiarę, mianowicie, że operacya finansowa ze ściągnięciem Kaimów jak najlepiej się powiodła, tedy trzeba przyznać, że wysoka Porta przebyła w tych czasach szczęśliwie dość znaczne przesilenie.

Kronika.

(Potrzeba stenografii) daje się u nas czuć coraz bardziej, i słuszna przeto poświęcić jej kilka słów na tem miejscu. Postępując z duchem czasu,

przyswoiliśmy już sobie prawie wszystkie wielkie odkrycia jeniuszu ludzkiego; mamy kolej żelazną, która zbliżyła do siebie światy; mamy iskrę elektryczną, za której pomocą myśl nasza prześciga lot ptaka; mamy fotografię i inne zdobycze rozumu ludzkiego w dziedzinie ducha; tylko jedna stenografia, ten równie ważny środek do pokonyw nia czasu i trudu, niedobiła się u nas jeszcze takiego znaczenia, jakie się jej słusznie w świecie naukowym należy. Sztuka ta pomimo niezaprzeczonej swej użyteczności jest u nas, że tak powiemy, w kolebce jeszcze, a przecież każdy człowiek myślący i wykształcony przyzna, że niepodobna się już obejść bez niej przy dzisiejszym pospiesznym rozwoju wszystkich stosunków zycia i społeczeństwa. Różne jednak były przeszkody, które dotąd tamowały jej rozszerzenie się u nas. Najprzód nieznaliśmy po rok 1848 prawie wcale życia publicznego, którego stenografia nieodstępną jest towarzyszką wszędzie, gdzie się już ustaliły zasady konstytucyjne; później zaś, a nawet do niedawna jeszcze, choci ż od dwóch lat już posiadamy instytucyje konstytucyjne; brakowało tej sztuce należytego poparcia, a nauka jej pozostawiona usiłowaniom pojedyńczych zwolenników, niemogła p stępować zarówno z potrzebą jej, zwłaszcza że wielu odstraszało jeszcze od tej nauki mylne wyobrażenie o jej trudności. Dziś jednak zmienił się stan rzeczy. Liczne doświadczenia tak w zawodzie publicznym jak i prywatnym ustaliły przekonanie o użyteczności i potrzebie stenografii; rozszerzające się coraz więcej koło jej zwolenników sprostowało wyobrażenie o jej trudności, a co najważniejsza nakoniec, bierze ją sam rząd w opiekę, i nietylko pozwala wykładać publicznie w instytutach naukowych, ale zamierza nawet zaprowadzić w urzędach dla ułatwienia manipulacyi urzędowej. Przy takich więc stosunkach można tej sztuce rokować niebawem wzrost bardzo pomyślny, zwłaszcza że wkrótce może będzie zależeć od jej znajomości karyera w zawodzie urzędowym. U nas odbył się już w zeszłym roku kurs stenografii na uniwersytecie, a z dniem jutrzejszym znowu zacznie wykładać ją w akademii technicznej p. J. Poliński, który też w krótce uskuteczni nowe wydanie s t e n o g r a f i p o l s k i e j podług systemu Gabelsbergera, najlepszego ze znanych dotąd. Będzie zatem sposobność do przyswojenia sobie tej sztuki, a młodzież wytrwała w pracy, będzie mogła przekonać się z czasem, że kilkumiesięczny trud poświęcony tej nauce odpłaci się jej w dalszem życiu nieocenioną korzyścią.

(Pożary.) W C h ł o p ó w c e w obwodzie czortkowskim pogorzał 19go z. m. włościanin tamtejszy Maciej P., jak się zdaje z własnej nieostrożności. Spaliły mu się wszystkie budynki i cały plon tegoroczny.

O dwóch innych pożarach donoszą nam z W o j n i ł o w a w obwodzie stryjskim. Dnia 17. z. m. powstał ogień w K o ł o k o l i n i e w tym powiecie, i zgorzał dom włościanina Feliksa M.,; a przytem mały zasób zboża, odzież i bielizna. Przyczyny pożaru niepodobna było dociec, gdyż właściciela niebyło tego dnia w miejscu i dom jego był zamknięty. Drugi pożar, a mianowicie leśny w tym samym powiecie był 24go z. m. w T o m a s z o w c a c h. Na łące zwanej „Sychła" zapaliły się przez nieostrożność pastuchów krzaki przytykające do lasu, ale wczesny ratunek zapobiegł dalszemu nieszczęściu.

(Sprawa kolei ze Lwowa do Brodów,) Ministeryum handlu na prośbę hrabiego Borkowskiego i pana Młodeckiego o pozwolenie otwarcia subskrypcyi na budowę kolei żelaznej ze Lwowa do Brodów, odpowiedziało, że nie wzbrania otworzyć subskrypcyę, lecz że ta ma odbywać się w własnem imieniu i pod osobistą odpowiedzialnością petentów; zarazem co do ostatecznego zezwolenia i warunków ministerstwo zastrzegło sobie wolne orzeczenie. Tymczasem zachodzi wielka wątpliwość, czy budowa tej kolei przyjdzie w drodze subskrypcyi do skutku, chodzi bowiem o to, czy właściciele dóbr, i gminy odstąpią bezpłatnie grunta potrzebne.

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 4. października. Dzień dzisiejszy, dzień Imienin Najjaśniejszego Pana obchodzi cała monarchia z wielką uroczystością; i u nas też odbyły sie dziś solenne nabożeństwa we wszystkich kościołach dla wybłagania u niebios błogosławieństwa panującej rodzinie.

Jego Mość Cesarz, jak donosi *Gazeta wiedeńska*, przybył we wtorek o godzinie 9tej wieczorem do Lincu, i po wieczerzy udał się zaraz w dalszą podróż do Ischl, gdzie stanął nazajutrz o godzinie 2giej zrana. — Na posiedzeniu izby deputowanych z 2go b. m. odpowiedział Jego Excel. minister stanu na interpelacyę deputowanych czeskich względem rozporządzeń wydanych przeciw tamtejszym towarzystwom agronomicznym. P. Schmerling oświadczył, że rozporządzenia te były całkiem słuszne, ponieważ czeskie towarzystwa agronomiczne, pomijając właściwy cel swój, dawały się używać za narzędzie do agitacyj politycznych. Potem rozpoczęła izba obrady nad ustawą finansową na rok 1862, i przyjęła kilka jej paragrafów zgodnie z wnioskami wydziału. Sprawa ugody z bankiem została już załatwiona na przedwczorajszem posiedzeniu wydziału finansowego. Przedłużenie przywileju bankowego uchwalone zostało na lat 10. Prócz tego postanowił wydział, że po rozpoczęciu wypłat gotówką, muszą znajdujące się w obiegu banknoty jedno i pięcioreńskowe mieć podług §. 15 statutów pokrycie w monecie brzęczącej.

Deklaracya *pruskiego* ministeryum względem cofnięcia budżetu na rok 1863 niezłamała wcale opozycyę izby, gdyż komisya budżetowa tej izby uchwaliła prawie jednogłośnie na wniosek pana Forkenbecka polecić izbie, ażeby wezwała rząd do przedłożenia tego budżetu, by podług przepisu prawa mógł być uchwalony przed nastaniem roku właściwego, a oraz postanowiła, że rząd niemoże czynić wydatków odrzuconych przez izbę. Tym uchwałom poświęca *Stern Zeitung* z 2go b. m. obszerny artykuł wstępny, w którym oświadcza, że o przedłożeniu budżetu przed 1. stycznia nie może być mowa, i że zaprzeczenie wydatków rządowi nie może mieć żadnego skutku, ponieważ do prawomocności takiej uchwały potrzeba jeszcze przyzwolenia obudwu innych czynników prawodawstwa.

Z **Warszawy** otrzymał *Czas* na Wiedeń, depeszę telegraficzną z 2. b. m., która donosi, że 1. b. m. nastąpiło otwarcie posiedzeń rady stanu. Wielki Książę miał mowę w polskim języku i powiedział między innemi: Ostatnie bolesne wypadki nie zachwiały dobrych zamiarów. Ubolewa on, że ze względu na prawo nie może zastosować prerogatywy łaski. Z 499 aresztowanych z powodów politycznych, pokutuje 69. Przytem nadmienił W. Książę o wprowadzeniu w wykonanie przyobiecanych instytucyj.

O zmianach w gabinecie *włoskim*, które jak się zdaje, postanowione zostały za wpływem księcia Napoleona, pisze *Perseveranza* medyolańska, że ponieważ margrabia Pepoli zostaje ministrem spraw wewnętrznych a Ratazzi obejmuje departament spraw zewnętrznych, rozumie się samo przez się, iż jenerał Durando musi ustąpić z swojej posady. Prócz tego słychać, że admirał Persano złoży swoją tekę i że następcą pana Conforti będzie prawdopodobnie p. D'Afflitto, teraźniejszy prefekt genueński. — Co do sprawy Garibaldego donoszą z **Turynu**, że książę Napoleon wstawia się usilnie za amnestyą, w czem popiera go także Mazzini w piśmie wydanem do ministeryum piemonckiego. — W Neapolitańskiem mają znowu wzmagać się bandy reakcyjne i występują tak śmiało, że wysełane przeciw nim wojska piemonckie muszą ograniczać się na obronie i często nawet zmuszone są ustępywać.

Z **Paryża** zapowiadają korespondencye, że wkrótce mają być przesłane i ogłoszone nowe dokumenta w sprawie włoskiej, a mianowicie nota do dworu rzymskiego, która ma być ostatniem usiłowaniem pojednania, a oraz nota p. Thouvenela do rządu włoskiego w duchu przychylnym temu rządowi. Zarazem ma półurzędowy *Constitutionnel* ogłosić artykuł z oznajmieniem, że próbowano jeszcze raz skłonić Rzym do pojednania, i przedstawić oraz skutki, jakie może pociągnąć za sobą odrzucenie tego projektu. Nadto utrzymują korespondenci, że rząd angielski domaga się odwołania załogi francuskiej z Rzymu, i że lord Cowlej miał już w tym duchu doręczyć notę p. Thouvenelowi.

Depesza z **Belgradu** z 1. października donosi, że firman sułtański, który zatwierdza przyjęcie uchwał konferencyi stambulskiej, otrzymał już Basza na dniu 30. września, ale że dotąd niezostał jeszcze ogłoszony. Zdaje się, że wstrzymano się z tem umyślnie aż do przybycia posła angielskiego sir Bulwera, po którym się spodziewają, że zdoła skłonić rząd serbski przynajmniej do tymczasowego przyjęcia warunków, postanowionych na konferencyi.

Z **Ameryki** dowiaduje się *Patrie* na Londyn, że armię Mac Clellana otoczył jenerał Jackson, który wróciwszy za Potomak, stanął w zapleczu unionistów.

Najświeższa poczta.

Londyn, 2. października. Dzisiejszy *Morning Post* ogłasza datowany z Varignano z dnia 28. września adres Garibaldego do narodu angielskiego z wynurzeniem podziękowania i żądaniem, aby Anglia odzywała się zawsze do narodu francuskiego, aby na każdem meetyngu mówiono życzliwie za Francyą, aby Anglia była sprzymierzeńcem Stanów zjednoczonych, i wspierała je w walce przeciw niewolnictwu. Garibaldi żąda, aby Anglia wzięła inicyatywę postępu.

Konstantynopol, 27. września. Sułtan w towarzystwie Saida Baszy udał się wczoraj do Ismidt. Zagraniczni członkowie komisyi finansowej byli od Sułtana przyjęci i otrzymali podziękowanie za współudział. Pomiędzy Salonich i Janiną zakładają linię telegraficzną. Linia pomiędzy Diarbekirem i Alepem ukończona jest do Soverek. Wszystkie pensye przeszło 1000 piastrów miesięcznie wynoszące, mają być zmniejszone o 30 procent.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. października.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Komorowski F., z Łuczyc. — Wolański Mik., z Paus ówki.

Hotel europejski: Douzow J. c. ros. kap., z Kijowa. — Czajkowski M., z Medwedowiec. — Br. Błażewski C., z Nowosiółek. — Czaderski J. adw. kraj., z Sambora. Biłożerski J. prawista, z Rosyi.

Hotel angielski: Torosiewicz F., z Hołhocza. — Sax L. z Czarnorudy.

Zajazd Kuhna: Mozarowski A., z Hohołowa. — Bakiewicz K., z Sądowy-Wiszni.

Zajazd Leszczyńskiego: Żebrowski K., z Strzelisk.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. października.

PP. Rulikowski J., do Uhrynowa. — Hr. Badeni W. do Suchorowa. — Rakowski A., do Paryża. Keplicz M., do Artasowa. Gaffenko M., do Wiednia. — Bekierski S. i Milewski F., do Rosyi. — Hr. Bobrowski do Reklińca — Dobrosielski M., do Polski — Wysocki F., do Hrehorowa. — Puzyna J. — Dunajewski E., do Króliczа. — Br. Doliniański S., do Dolinian. — Dylewski M., do Rolowa. Miliński J., do Helenkowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 2. października 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
6. god. zrana	328.54	+ 8.0	81.1	południowy	sł.	jasno
2. god. po poł.	329.00	+ 14.2	57.9	"	"	"
10. god. wiecz.	329.61	+ 10.1	78.5	"	"	"

Kurs lwowski.

Dnia 3. października.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	91	5	98
Dukat cesarski	„ „	5	94	5	99
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	18	10	34
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	96	1	98
Talar pruski	„ „	1	86	1	88
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	80	18.	80	98
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	84	18	84	93
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	63	72	33
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	65	83	20
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	226	75	223	50

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli

Dnia 3 października

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82.95. Metaliki po 5% za 100 zł. 71 85 po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 799 ; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 211.70; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 124.50 Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5 98 dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 123 25

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 1. października.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	66 90	67 10
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82.90	83 -
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	82.80	82 90
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	71.15	71 25
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	71 25	71 40
dtto. „ 4½%	63 —	63 25
dtto. „ 4%	56.—	56 25
dtto. „ 3%	42 —	42 50
dtto. „ 2½%	35 75	36.25
dtto. „ 1%	14 10	14 25
Przez. do wylos. z r. 1839	135 50	136.-
„ 1854	90 50	91 -
„ 1860	90.20	90 50
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł	91 70	91 90
Renty Como po 42 lir. aus.	17 30	17 60
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67 -	68.-
„ „ 4½%	62 50	62.75
„ „ 4%	54 50	54 75
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	48.50	49.-
„ 3%	—.—	48.-
„ 2½%	45.50	46.50
„ 2¼%	40.-	41.
„ 2%	36.—	37. -
„ 1¾%	31.—	32.-
dtto. z procent za granicą „ 5%	68.50	69.-
„ 4½%	61.50	61 75
„ 4%	54.-	54 75
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	85.50	86.50
Wyż. Aust. i Salb	86.-	86.50
Czech	86.-	86.50
Morawii	89.—	89 50
Szląska	88.25	88 75
Styryi	85.50	86.—
Tyrolu	95.—	96.-
Kar., Krainy. i Wyb.	86.50	88.50
Węgier	71 50	72 25
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Banatu Tem.	70 50	71.—
Kroacyi i Slawonii	71 75	72 -
Galicyi	71 50	71 75
Siedmiogr. i Bukow	69.50	69.75
Lom. wen. poż. z r. 1856	95 50	96 -
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy po 5%	67.—	68. -
„ 4%	54 50	54.75
„ 3½%	48 50	49.—
„ 3%	40.50	41.-
„ 2½%	35.-	36.
„ 2%	28.-	29.—
„ 1¾%	25.	26.-

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17 -
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł.	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł.	10.—	11.-

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	794 —	795
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	218 10	218 30
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	624	626
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1915	1917
Tow. kolei żel państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	246 -	246 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	151 75	151 25
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	123 30	123.60
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.	147 -
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	279 -	280 -
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	227 25	227 75
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	40 -	43.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	—.—	98.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k.	685 —	690.-
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	174 —	176 -
Kol. Bern. Ross. po 200 zł.		
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.	200.-
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	156	157
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	411 -	413
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	229	230
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	405.—	410
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	380 —	385 —
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	255.—	258 -

4. Listy zastawne.

	pien.	towar
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	103	103 50
10 „ 5%	— —	100 -
przeznacz. do los. po 5%	88 25	88 75
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	—.
przez. do los. po 5%	84.20	84 40
Gal. Tow. kred. po 4%	81.-	81 50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	95.75	96.-
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	100. —	100.50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	136 —	136 50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr	131 -	131 50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	.—	92 —
Kol. półn. po 100 zł. w. a	88. -	88.50
Kol Glogn. po 100 zł. m. k.	83. -	83.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92 50	93.—
Lloyda za 100 zł.	90.	91.

6. Losy.

	pien.	towar
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	131 40	131 60
Tow. żeg. par. na Dun po 100 zł. m. k.	93 75	94 25
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	120. —	121 —
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.50	37 —
Esterhazego po 40 zł. m. k.	94 50	95 —
Salma „ 40 „ „	37. —	37 50
Palfiego „ 40 „ „	35. —	36.25
Clarego „ 40 „ „	35 —	35 50
St. Genois „ 40 „ „	35 50	36 —
Windischgrätza 20 zł. „	22 25	22 75
Waldsteina 20 „ „	21.50	22 -
Keglevicha 10 „ „	15. —	15 25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	105 25	105.35
Berlin za 100 tal.	—.—	—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n	105 25	105 50
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—
Hamburg za 100 M. B.	93 25	93 35
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—
Londyn za 10 ft. szt	124 80	25 —
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.
Paryż za 100 fr.	49.45	49.60
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. wo	—.—	—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		— -

Kurs złota.

	pien	tow
Dukaty ces. men.	5.99	6 01
dtto. pełnej wagi	5 99	6 01
Korona	17 25	17.30
20frankówka	10 12	10 04
Rosyjski impery.	10.28	10.32
Talar związkowy	1.85	1 86 -
Srebro	123 25	123 75

Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50.

Zamkniecie rachunku

z przychodów i wydatków Izby handlowo-przemysłowej lwowskiej w r. 1861.

I. Obrót kasowy.

Poz.	Przychody	Wal. austr. szczegółowo złr.	kr.	razem złr.	kr.
1	Pozostałość w kasie z końcem r. 1860	584	72.5		
2	Podatki od wyborców	3314	79	3899	51.5
3	Zwrócone zaliczki na pensye	50			
4	„ „ na potrzeby kancelaryjne	15			
5	„ „ „ szkoły rzemieśln.	857	56.5	922	56.5
	Ogół przychodów			4822	08

Poz.	Wydatki	Wal. austr. szczegółowo złr.	kr.	razem złr.	kr.
1	Płace urzędników, sług i dyurny	2534	62.5		
2	Remuneracye za przynoszenie kursów	26			
3	Wydatki na potrzeby kancelaryjne	68	96		
4	Druki	52	95		
5	Książki, gazety i roboty introligatorskie	156	20		
6	Oświetlenie	68	08		
7	Portoryum	26	53		
8	Zasiłki i wsparcia	100			
9	Różne wydatki	9		3042	34.5
10	Zaliczka na potrzeby szkoły rzemieślniczej			1096	46.5
	Razem			4138	81
11	Do tego pozostałość w kasie z końcem roku 1861			683	27
12	Ogół wyrównywający przychodom			4822	08

II. Stan majątku.

	Stan czynny	złr.	kr.
1	Zaliczka należąca się od szkoły rzemieśln.	1096	36.5
2	Pozostałość w kasie z końcem r. 1861	683	27
3	Ogół majątku z końcem roku 1861	1779	73.5

Stan dłużny

Powyższe zamknięcie rachunku zgodne jest z rachunkiem szczegółowym tutaj sprawdzonym i dokumentem udowodnionym.

Z wydziału rachunkowego w c. k. ministeryum handlu i rolnictwa.

Wiedeń, dnia 28. sierpnia 1862.

W zastępstwie radzcy rachunkowego *Klepaczka*, m. p.

Z Izby handlowo-przemysłowej.

Lwów, 18. września 1862.

Józef Breuer, m. p. Prezes.

Adolf Rudyński, m. p. Sekretarz.

Karol Werner, m. p. Zawiadowca kasy.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński**.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.